

P.Z. br. 104

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/133

URBROJ: 65-25-8

Zagreb, 27. siječnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. siječnja 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti, obrazovanja i mladih dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića, Zrinku Mužinić Bikić, dr. sc. Ivu Ivanković i dr. sc. Nikolu Mrvca.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/41
URBROJ: 50301-04/25-25-9

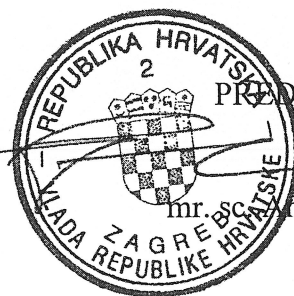
Zagreb, 24. siječnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti, obrazovanja i mladih dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića, Zrinku Mužinić Bikić, dr. sc. Ivu Ivanković i dr. sc. Nikolu Mrvca.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O
NACIONALNOM CENTRU ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O NACIONALNOM CENTRU ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Članak 1.

U Zakonu o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja („Narodne novine“, br. 151/04. i 116/21.), u članku 4. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, određuje pravnu osobu u državnom vlasništvu za obavljanje poslova tiskanja, pakiranja, distribucije, povrata, pripreme za ocjenjivanje, obradu podataka i arhiviranje nacionalnih ispita.“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 2.

U članku 14. stavku 2. riječi: „300.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „40.000,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „300.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „40.000,00 eura“, riječi: „600.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „80.000,00 eura“, a riječi: „3.000.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „400.000,00 eura“.

Članak 3.

Upravno vijeće Centra dužno je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Statut Centra s odredbama ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja („Narodne novine“, br. 151/04. i 116/21.), donesen je na sjednici Hrvatskoga sabora 15. listopada 2004., a stupio na snagu osmoga dana od objave u „Narodnim novinama“, odnosno 6. studenoga 2004. Izmijenjen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja, donesenim na sjednici Hrvatskoga sabora 15. listopada 2021., a stupio je na snagu 4. studenoga 2021. Zakonom iz 2021. godine propisane su odredbe, između ostalog, kojima se ovlašćuje Vlada Republike Hrvatske, da na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, odredi pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će obavljati poslova tiskanja, pakiranja, distribucije i povrata ispita državne mature.

Nacionalni ispiti su standardizirani postupci kojima se provjerava u kojoj mjeri učenici koriste ključna znanja i vještine iz pojedinih nastavnih predmeta, s ciljem praćenja i unaprjeđivanja učinkovitosti rada u školama. Svrha nacionalnih ispita nije ocjenjivanje učenika, već je njihova uloga formativna, a rezultati su ponajprije namijenjeni nastavnicima i učenicima, kao informacija o postignuću učenika i ostvarivanju dogovorenih obrazovnih standarda. Nacionalni ispiti provode se periodično tijekom cijelog osnovnoškolskog obrazovanja pod usporedivim uvjetima, u isto vrijeme i na jednak način za sve pristupnike, uobičajeno na reprezentativnim uzorcima škola i učenika, ali mogu se provoditi i na svim učenicima. Sam način provedbe vanjskog vrednovanja (kao sustavne provjere znanja, vještina i sposobnosti učenika), kao i provjera ostalih sastavnica odgojno-obrazovnog procesa, koje provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, te korištenje dobivenih rezultata u školskim ustanovama, propisano je pravilnikom.

Kako bi se olakšao postupak provođenja nacionalnih ispita u svim osnovnim školama u Republici Hrvatskoj, predloženim zakonom daje se ovlast Vladi Republike Hrvatske da na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, odredi pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će obavljati usluge tiska, pakiranja, distribucije, povrata, pripreme za ocjenjivanje, obradu podataka i arhiviranja nacionalnih ispita.

Također, s obzirom na to da su novčani iznosi u Zakonu o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja i dalje izraženi u kunama, predloženim zakonom novčani iznosi u kunama zamjenjuju se iznosima u eurima.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM ZAKONOM

Predloženim zakonom uređuje se pitanje logističke i tehničke podrške provedbe nacionalnih ispita koja će osigurati visoke sigurnosne standarde na način da se ovlasti Vlada Republike Hrvatske da na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, odredi pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će obavljati usluge tiska, pakiranja, distribucije, povrata, pripreme za ocjenjivanje, obradu podataka i arhiviranja nacionalnih ispita.

Ujedno se predloženim zakonom novčani iznosi u kunama u Zakonu o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja, zamjenjuju iznosima u eurima.

III. OBRAZLOŽENJA ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom propisuje da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, određuje pravnu osobu u državnom vlasništvu za obavljanje poslova tiskanja, pakiranja, distribucije, povrata, pripreme za ocjenjivanje, obradu podataka i arhiviranje nacionalnih ispita.

Uz članak 2.

Ovim se člankom iznosi u kunama vezani uz pravo poduzimanja pravnih radnji ravnatelja Centra propisani člankom 14. Zakona, pretvaraju u iznose u eurima.

Uz članak 3.

Ovim se člankom propisuje da je Upravno vijeće Centra dužno u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Statut Centra s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Ovim se člankom propisuje stupanje Zakona na snagu.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nakon rasprave o Prijedlogu zakona na radnim tijelima Hrvatskoga sabora, kao i rasprave održane 4. prosinca 2024. u okviru zasjedanja 4. sjednice Hrvatskoga sabora pripremljen je Konačni prijedlog zakona koji je istovjetan Prijedlogu zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Tijekom saborske rasprave, zajednička primjedba iznesena u pojedinačnim raspravama (zastupnice Marija Lugarić i Tanja Sokolić) te u završnoj raspravi u ime klubova zastupnika (Klub zastupnika SDP-a) odnosila se na sljedeće.

Prijedlog zakona predviđa davanje ovlasti Vladi Republike Hrvatske da odredi pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će obavljati tehničke poslove vezane uz nacionalne ispite poput tiska, pakiranja, distribucije, povrata i arhiviranja ispita. Takvo rješenje ne smatra se spornim jer tehnički poslovi mogu biti povjereni i drugoj javnoj instituciji pod uvjetom da se zadrže standardi i transparentnost. Međutim, spornim se smatra prepuštanje pripreme za ocjenjivanje i obrade podataka jer je prema mišljenju navedenih zastupnika riječ o stručnom dijelu posla. U navedenom dijelu predmetna se odredba razlikuje od odredbe istoga sadržaja vezane uz ispite državne mature.

Zastupnica Tanja Sokolić istakla je da se kao socijaldemokrati protive rješenjima koja bi narušila stručni i transparentni rad Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja te smatra neprihvatljivim da se poslovi poput obrade podataka koja je vrlo širok pojam i koja nije dovoljno objašnjena u Prijedlogu zakona povjeravaju subjektima koji nisu specijalizirani za te zadatke. Time se ne samo ugrožava kvaliteta rada već se i degradira uloga Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja koja je temeljna za povjerenje javnosti u obrazovni sustav. Navedena zastupnica predlaže da se u Prijedlog zakona ugradi pojmovnik kako ne bi bilo dvojbe što jest, a što nije struka.

Zastupnica Marija Lugarić u ime Kluba zastupnika SDP-a predložila je dodavanje jednog novog članka u kojemu bi bio napisan pojmovnik u kojem bi bili definirani pojmovi koji se koriste u Zakonu o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja jer bi tako, prema njihovom mišljenju, mnoga pitanja i nejasnoće bile jasnije.

Navedene primjedbe, prijedloge i mišljenja, predlagatelj ne može prihvatiti zbog sljedećih razloga.

Predmetna izmjena i dopuna Zakona ne ulazi u stručni dio rada Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, već isključivo u logističku i tehničku podršku provedbe nacionalnih ispita koja će osigurati vrlo visoke sigurnosne standarde za ispite visokog rizika. Pripreme za ocjenjivanje obuhvaćaju razvrstavanje predmetnih ispita po vrstama ispita. Onaj stručni dio i dalje obavlja Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, odnosno stručne osobe koje su zadužene za ocjenjivanje. Također tehnička podrška odnosi se i na poslove skeniranja i trajnog arhiviranja.

Vezano uz razlike u odnosu na ispite državne mature, došlo je do promjene u smislu mogućnosti koje može pružiti pravna osoba koja je u vlasništvu države, a koja je napredovala u mogućnostima i kapacitetima te ista sada može ponuditi i druge usluge potrebne za pripremu za ocjenjivanje i obradu podataka.

S obzirom na prijedlog da se u predmetni Prijedlog zakona doda članak u kojemu bi bili definirani pojmovi koji se koriste u Zakonu o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja, odnosno prijedlog da se doda pojmovnik, predlagatelj ističe da je sukladno odredbi članka 12. stavka 1. Jedinstvenih metodološko-nomotehnička pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 74/15.), objašnjenje (definiranje) pojmova potrebno ako postoje dvojbe o značenju, ako su stručni ili dvosmisleni, odnosno ako se koriste u užem ili širem smislu od uobičajenog. Sukladno odredbi članka 1. stavka 1. Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja („Narodne novine“, br. 151/04. i 116/21.), tim se Zakonom osniva Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja,

propisuju njegova djelatnost i ostala pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti Centra. S obzirom na navedene odredbe mjerodavnih propisa, predlagatelj smatra da važeći Zakon o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje, kao i predloženi zakon, ne sadrže stručne niti dvosmislene pojmove, odnosno pojmove koji se koriste u užem ili širem smislu od uobičajenog, a koje bi trebalo dodatno objasniti odnosno definirati.

Ostala mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog zakona iz rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora nisu bili direktno vezani za predmet Prijedloga zakona te se o njima predlagatelj nije mogao posebno očitovati.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 4.

(1) Centar obavlja poslove vanjskog vrednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima.

(2) Centar iz stavka 1. ovoga članka obavlja sljedeće poslove:

- planira strategije i metodologiju provođenja ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju,
- provodi znanstvenoistraživački rad u području edukacijskih mjerenja i vanjskog provjeravanja znanja, vještina i ostalih kompetencija,
- izrađuje banke zadataka, konstruira testove i ostale ispitne materijale,
- izrađuje i publicira ispitne kataloge i utvrđuje standarde vrednovanja znanja, vještina i ostalih kompetencija,
- izrađuje i publicira radne materijale i priručnike za pripremanje ispita,
- organizira i provodi sve vrste ispita temeljenih na nacionalnim standardima uključujući i državnu maturu,
- izdaje potvrde i svjedodžbe o položenim ispitima,
- surađuje i usklađuje rad s međunarodnim certifikacijskim centrima i organizacijama,
- organizira provođenje međunarodnih ispita i međunarodnih komparativnih analiza u obrazovanju,
- provodi vanjsko vrednovanje u osnovnim i srednjim školama te drugim ustanovama koje se bave profesionalnim obrazovanjem i usavršavanjem,
- analizira, statistički obrađuje i objavljuje rezultate ispita i vanjskog vrednovanja obrazovanja,
- na temelju evaluacijskih analiza daje prijedloge Ministarstvu za trajno unapređivanje kvalitete obrazovanja,
- provodi savjetodavni rad sa školama – pomaže školama u samovrednovanju i razvoju temeljenom na rezultatima standardiziranih testiranja,
- organizira seminare za nastavnike u području edukacijskih procjena, ocjenjivanja i vrednovanja napredovanja učenika,
- organizira seminare za vanjske suradnike Centra u procesu pripreme i provođenja ispita (predmetna povjerenstva, vanjski ocjenjivači, autori ispitnih zadataka, itd.),
- razvija i održava informacijski sustav te tiska i objavljuje dokumente i publikacije iz područja vanjskog vrednovanja,
- obavlja druge poslove u svezi s provođenjem nacionalnih ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju.

(3) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti iz stavka 2. podstavka 6. i 7. ovoga članka Centar ima javne ovlasti.

(4) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, određuje pravnu osobu u državnom vlasništvu za obavljanje poslova tiskanja, pakiranja, distribucije i povrata ispita državne mature.

(5) Djelatnost Centra pobliže se uređuje njegovim statutom, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Imovinu Centra čine sredstva za rad pribavljena od osnivača, sredstva stečena pružanjem usluga, koristi od prava intelektualnog vlasništva nastalih obavljanjem djelatnosti Centra ili sredstva pribavljena iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

(2) Ravnatelj Centra ima pravo poduzimati sve pravne radnje u ime i za račun Centra u vrijednosti do 300.000,00 kuna.

(3) Ravnatelju je potrebna suglasnost Upravnog vijeća za poduzimanje radnji čija je vrijednost veća od 300.000,00 kuna, suglasnost osnivača za poduzimanje radnji čija je vrijednost veća od 600.000,00 kuna odnosno suglasnost Vlade Republike Hrvatske za poduzimanje radnji čija je vrijednost veća od 3.000.000,00 kuna.